

tøjhushave

KVARTERET

udgivet af Tøjhushavekvarterets Venner - TKV

Dit kvarters historie

Torsdag den 7. marts kl. 19 har Tøjhushavekvarterets venner arrangeret en hyggeaften med fortællinger om kvarterets historie.

Tøjhushavekvarteret ligger lidt for sig selv som en lille enklave – skriver projektmedarbejder Sisse Stochholm, Kulturhistorisk Museum i en lille artikel om kvarterets historie. Kvarteret strækker sig fra Østervold og til og med Laksegade på den lange led. Mod nord er den sydlige del af Østergade og Udbyhøjvej hen til Laksegade en del af kvarteret, mod syd får man våde fødder, hvis man forlader Kvarteret til fods. Vi håber at se mange fra kvarteret til denne aften om, hvordan det blev det kvarter, vi i dag kalder vores.

Aftenens forløb.

Vi indleder med en gennemgang af kvarterets opståen – hvilket hus er ældst, og i hvilken rækkefølge blev de første huse bygget. Så kommer Scandia og Dronningborg, som sætter skub i byggeriet af beboelseshuse i begyndelsen af 1900-tallet, der skaber kvarteret som det ser ud i første halvdel af århundredet, hvor det fik øgenavnet "Sumpen" på grund af de mange oversvømmelser der, når det var værst, forvandlede Dronningensgade til en vandvej. Det fik beboerne til at etablere et bådelaug, hvis fladbundede pram kunne sejle rundt i gaderne til og fra købmanden – som Sisse Stochholm skriver. Når vi kommer til 1970'erne knyttes der endnu et øgenavn til kvarteret: SF-landet. Det var, da kvarteret oplevede en tilflytning af unge mennesker med masser af ideer og venstreorienterede holdninger. Heldigvis bor vi forsat flere fra denne periode, blandt andre randersfortælleren Vibeke Svejstrup, som vil fortælle om sine oplevelser ved at flytte til kvarteret

i 1970, og hvordan hun fandt sig til rette i sine nye omgivelser. Hans Ørsted fra Hjørnet og redaktøren vil sætte sig tilrette i sofaen og berette om AK 72 – ideen om en andelskommune – ovenikøbet med egen bank: Fælleskassen Tøjhushaven. Om etablering af "Huset", som bl.a. dannede rammen om Jazzens Venner. Endelig vil Mitten Ferrar fortælle om sit arbejde som beboerdynamo i forbindelse med Kvarterløftet omkring årtusindskiftet. Afslutningsvis fortæller formanden Jørn Bjerre om Remisen – som det vil være muligt at kigge sig omkring i, når vi efterfølgende går over til et almindeligt hyggeligt samvær.

Der vil være mulighed for at købe rødvin, øl og kaffe til særdeles rimelige priser, og vi vil gøre alt for at gøre søjlesalen så hyggelig som muligt.

Der kan ske spontane ændringer i programmet! Der skulle jo nødtigt være nogle blandt tilhørerne, som skulle brænde inde med en god historie.

På gensyn den 7. marts kl. 19.

Kvarteret før 1889 - helt til højre ses Marielyst - Lene Bredahlsgade 3 før udvidelsen. Det brede hus i midten ses også på billedet fra Niels Brocksgade i 60'erne.

KUK - KUK, Ditte og dykning - side 2

Formandens klumme - side 2

Hjørnet - her ikke Hans' - side 3

Aktiviteter i kvarteret Sand og Harbo er med - side 4

Redaktørens

KUK - KUK!

Ditte til dykkerprøven. Hvad gør man, når instruktører kapper iltforsyningen? Ditte gjorde det rigtige.

Efter veloverstået dykning er der pølser til alle på pladsen bag dykkerklubben.

Elevdyk i Kattegat.

Det sidste nummer af TØJHUSHAVEkvarterets hovedartikel skulle handle om Ditte, som jeg mødte som frisør. Under klipningen kunne Ditte fortælle, at hun skulle til dykkerprøve om kort tid. Det viste sig, at hun tilbragte mange dage og aftener i Dykkerklubbens hus – det hvide hus Dronningensgade 16 A. Jeg blev nysgerrig, hvad sker der bag de blændede vinduer, og kontaktede klubbens formand. Jeg var meget velkommen. Hvem kan forestille sig, at der inde bag vinduerne er den fineste bar, man kan forestille sig, og at foreningen stod lige foran sit 50 års jubilæum den 21. april sidste år. Foreningen har for øvrigt en stor ungdomsafdeling og en frygtelig masse grej, nok til at låne ud til dem, der bare vil snuse lidt til dykningen. Ditte bestod sin dykkerprøve, men artiklen blev aldrig skrevet.

Hvor blev bladet af

Da jeg satte mig ved pc'eren for at skrive bladet, så jeg i referatet fra sidste bestyrelsesmøde, at der kun var 30 betalende husstande. Med den kontingentsats vi har, bliver det til 4.500 kr. Det vil sige, at det lige godt og vel kunne dække trykkudgiften til Kvarteret. Det fik mig til at stoppe op og aftale med formanden at stille udgivelsen i bero.

Vi efterlyser mere opbakning

I dag tyder det på, at vi er nået på 52 husstande. Men det er alt for lidt for et område, der

formentlig dækker omkring 1000? husstande, og på forrige generalforsamling var der ikke mange nye ansigter – der bredte sig et lettelsens suk, når bestyrelsesmedlemmerne sagde ja til genvalg. Det ville være dejligt at se kvarterets nye beboere både som medlemmer af Tøjhushave Kvarterets Venner (TKV) og som deltagere i generalforsamlingen og meget gerne som fornyere i bestyrelsen eller arbejdsgrupperne. Der er så mange ting, der forudsætter en større opbakning bag TKV – f.eks. i forhandlinger med kommunen om istandsættelse af "porten" under Rosenørnsgade og drøftelserne om projektet "Byen til vandet" – et projekt, som i den grad vil påvirke Tøjhushavekvarteret, og ikke mindst alle de ideer og problemstillinger nye medlemmer vil kunne komme med.

Sæt to datoer i kalenderen

Alle er velkomne til det, vi kalder et medlemsmøde torsdag den 7. marts kl. 19 i Remisen. Se mere om arrangementet andet sted i bladet. Her har du også mulighed for at melde dig ind i TKV, så du kan deltage i generalforsamlingen søndag den 14. april kl. 14 og være med til at udstikke linierne for TKV's opgaver i det kommende år. Det ville være dejligt at se mange flere nye ansigter til disse to arrangementer.

Det var redaktørens lille hjertesuk.

Formandens KLUMME

Indledningsvis vil jeg gerne ønske alle beboere i kvarteret godt nytår.

Efter en længere pause er vi nu igen klar med et nyt eksemplar af TØJHUSHAVEKVARTERET – dit beboerblad.

Et spinkelt medlemstal ved starten af året og deraf følgende økonomisk tilbageholdenhed i bestyrelsen har udsat udgivelsen af bladet. Foreningens største udgift er trykning af bladet, hvorfor kontingentindtægterne er bestemmende for, hvor mange numre af bladet, der kan udkomme i løbet af et år.

Vi har tidligere her i bladet opfordret beboerne i kvarteret til at tegne medlemskab. Medlemstallet ligger en hel del under, hvad vi skønner ønskeligt og opnåeligt.

Medlemstallet ligger i reglen på under 100

personer, men når man tager områdets størrelse i betragtning, burde det være langt større. Mod vest afgrænses området af Østervold, mod øst af Laksegade, mod nord af Østergade/Udbyhøjvej og mod syd af Toldbodgade. Området udgør mere end 1000 husstande.

For at foreningen kan forankres solidt i området vil jeg derfor igen opfordre til, at man bliver medlem af TKV, samt at allerede trofaste medlemmer husker at få betalt medlemskontingent her i starten af det nye år – kun på den måde kender bestyrelsen foreningens økonomi.

Ud over sin støtte til TKV som talerør for lokalområdet har man som medlem endvidere sikret sig en stemme til generalforsamlingen, som i år finder sted søndag, d. 14. april, kl. 14 i Remisen.

Jeg vil også lige minde om, at medlemskab af

TKV som sidegevinst giver rabat på leje af lokaler i Remisen og adgang til ikke mindre end to trailere.

For at øge opmærksomheden på foreningen og for at styrke interessen for vores interessante enklave har bestyrelsen som noget nyt besluttet at afholde beboermøder, hvoraf det første med historier om kvarteret og fremvisning af Remisen finder sted torsdag, d. 7. marts, kl. 19 i Remisen. Jeg håber, at rigtig mange af jer møder op.

Jeg vil også gerne anbefale, at man – afhængigt af tid, lyst og energi – melder sig til én eller begge af de planlagte arbejdsdage i og omkring Remisen. Det kan være en god og hyggelig anledning til at møde andre beboere i kvarteret.

Husk i øvrigt, at I kan følge med i, hvad der

rører sig i kvarteret på Facebook (Tøjhushavekvarterets Venner, Randers) samt på www.remisen-randers.dk.

Remisens forgænger - Huset, Dronningensgade 19 under afvikling

Hjørnet

Hurra – hurra – Nye vinduer på facaden! På et åbent bestyrelsesmøde i TKV d. 27. november sidste år blev rigtig mange emner kastet på bordet. Det var overordnet et rigtigt godt møde. Jeg er sikker på, at der i nærværende blad vil være omtale af de arrangementer, der blev planlagt på mødet.

Jeg har selvfølgelig skrottet, mit HJØRNET skrevet marts sidste år, til et forårs blad, som af mange årsager ikke udkom – et par enkelte ting derfra er dog taget med her.

Egentlig rigtig godt at få sat på plads, at jeg/vi kan rigtig meget, men ikke alt og ikke er ufejlbarlige.

En tanke falder mig ind – hvis nu ledende folk med magt verden over også i Danmark engang imellem tog egne begrænsninger og magtfuldkommenheder op til alvorlig og seriøs revision.

Så kunne der forhåbentlig opstå tanker og handlinger, der skal være til gavn for helheden

Vores lokale John har på det sidste været aktuelt med flere helsidesartikler i Randers Amtsavis. Med mange historier om hvorfor og hvordan navnene på gader og stræder er opstået i Randers by.

Samme John gav mig for en del år siden et par gamle fotos fra dengang, der var købmandsforretning i mit hus.

På samme fotos kan der tydelig ses, at mit hus er født med Dannebrogsvinduer.

Inspireret af det og billederne på min nethinde af Dannebrogsvinduer havde jeg i årenes løb opbygget en kraftig modvilje mod facadens 70'er vinduer.

Frygtelige ØJENBÆER kaldte jeg vinduerne.

Derfor besluttede jeg omsider at nu skulle facaden have nye vinduer.

Julen over er de gamle 70'er ØJENBÆER med store ruder udskiftede og væk for bestandigt.

I stedet HURRA HURRA nye Dannebrogsvinduer i hele facaden mod Lorentzgade.

Det var fantastisk at opleve helt lokale og andre forbipasserendes opmuntrende bemærkninger til "vores" arbejde med udskiftningen af vinduerne. Det varmede den del af mit hjerte /hjerne, som er mest positiv - tak for det.

Jeg har igennem årene kendt mange "troende" - her tænker jeg på den kristne tro.

Engang imellem har jeg lidt drillende spurgt ind til, hvordan de (her de troende) har det med det andet bud fra de ti bud – du skal elske din næste som dig selv.

Svarene på spørgsmålet har ofte været forvirrende mumlende eller henholdende hovedrystende tavshed. Forståeligt nok, det er et svært bud at følge.

Måske lidt lettere for mig, som ikke er medlem af den "kristne fabrik", vil mange sikkert påstå.

Jeg glæder mig i dag over, at facaden på mit hus er forvandlet fra en ØJENBÆ fra 70'ernes vinduernes tristhed, tilbage til fortidens storhed og en nutidig åbenbaring.

En hilsen til alle – og lidt mere til dem der har allermost brug for det, fra mig, der kan frydes over nyt udsyn igennem nye Dannebrogsvinduer.

HANS

PS: en særlig hilsen og kærkommen velkomst til bladmager Bent O. for sit initiativ til et nyt blad.

Hans hus før de nye vinduer, redaktøren lover at nyt billede er lige om Hjørnet.

4

Bestyrelsen for TKV

Birger Christensen
formand
tlf. 3020 0749
birgerch@gmail.com

Mitten Ferrar
næstformand
tlf. 2181 0012
mitten@ferrarium.dk

Jan Borregaard
kasserer
tlf. 2034 5006
janbordk@yahoo.dk

Solveig Brandt
tlf. 4061 0137
solveig_46@live.dk

Jytte Lindenfeldt
tlf. 4040 5506
lindenfeldt@live.dk

Jørn Bjerre
2615 6830
j.bjerre@newmail.dk

Bent Olesen
tlf. 2814 1111
bent.olesen@live.com

Suppleanter:
Bob Nicholson
Bodil Petersen

tøjhushave KVARTERET

Udgives af beboerforeningen
Tøjhushavekvarterets Venner,
forkortet TKV.

Udgives 2-3 gange årligt i
1000 eksempl. som hus-
standsomdeles.
Trykt hos Hvid Grafisk. En
digital udgave vil være til-
gængelig på remisen-randers.
dk/tkv/.

Redaktør
Bent Olesen
Tøjhushavevej 14
bent.olesen@live.com

Lad os få din historie!

Det ville være spændende, om vi her i bladet kunne bringe små artikler om kvarterets huse i forlængelse af vores beboermøde om kvarterets historie. Derfor skal redaktørens opfordring være, at du, hvis du har en anekdote om kvarteret, eller kan fortælle om dit hus historie, det kan være byggeår og hvem der byggede det, hvilke ombygninger der er foretaget og naturligvis meget gerne om de har været hjemsted for en af kvarterets 26 forretninger, som der fandtes i kvarteret i 1940 - hvor antallet var størst - så fortæl historien. Så må vi se,

Var det dig, der bestilte en Taxa til Marienlundsgade?

om vi kan passe den ind i næste blad.

Det kan også blot være en fortælling om det, du fandt på loftet, da du flyttede ind og skulle til at gøre plads til dine ejendele.

Meld dig ind i TKV!

Hvordan bliver man så medlem af Tøjhushavekvarterets Venner (TKV)?

Et medlemskab koster 100 kr. for en enkelt person og 150 kr. for hele husstanden. Det kan indbetales på TKV's konto 1551-60007349 eller på Mobile Pay til kassereren Jan Borregaard på tlf. 2034 5006. I begge tilfælde vil det være en god idé, samtidig at skrive en mail til Jan på janbordk@yahoo.dk, hvor du opgiver navn, adresse, tlf.nr. og din e-mailadresse.

Du kan også lægge pengene i en konvolut, hvorpå du har skrevet dato, navn, adresse, telefonnummer og e-mail adresse, og lægge kuerten i Jans postkasse Dronningensgade 8.

Så opnår du rabat på leje af Remisen til din næste sammenkomst og adgang til brugen af TKV's to trailere, foruden naturligvis stemmeret ved den kommende generalforsamling.

Det sker i kvarteret

FEBRUAR

Frem til til 30. marts Særudstilling på GAIA:
"Som jeg husker det" – malerier af Frank Peter Poulsen (DK)

torsdag den 7. **Kansas City Stompers**
kl. 20 på Underværket (entré)

fredag den 8. kl. 16-18, **Jamsession**, Rosenlund,
étre 25 kr.

mandag 12 – torsdag den 14. **Workshop for børn**
kl. 10-14 – her kan du lære at bygge skulpturer eller at male. På GAIA

søndag den 24. kl. 10, **Arbejdsdag i det indvendige af Remisen**. Af hensyn til indkøb, er tilmelding nødvendig: Jytte Lindenfeldt, tlf. 4040 5506 eller lindenfeldt@live.dk

onsdag den 27. kl. 19 **Jupiter i nyt lys**, foredrag med Michael Linden-Vørnle på FOF. Tilmelding.

torsdag den 28. **Aske Jacoby Solo Tour** – Underværkets eget arrangement

MARTS

torsdag den 7. kl. 19 **Kvarterets historie**, Remisen
Alle kvarterets beboere er velkomne.

fredag den 12. kl. 16-18, **Jamsession**, Rosenlund,
étre 25 kr.

onsdag 13. kl. 19 **Søren Ryge**,
foredrag på Underværket

onsdag den 20. kl. 19: **Første mand på Månen – 50 år efter**, foredrag med Michael Linden-Vørnle på FOF. Tilmelding.

Fredag den 22., lør. den 23. og tor. den 27. **Dokumentarfilmfestivalen Cph Dox** på Underværket – følg med på Underværkets hjemmeside.

APRIL

Tirsdag den 2. kl. 19 **Autisme – og ikke autisme**, foredrag i Remisen. Arr. FOF tilmelding

6. april til 24. august **"Forunderligt og foruroligende"** – tegninger af Philippe Saxer (CH) særudstilling på GAIA. Fernisering lørdag den 6. med åbning kl. 13 og koncert med Harbo og Sand.

fredag den 12. kl. 16-18, **Jamsession**, Rosenlund,
étre 25 kr.

fredag/lørdag 12. og 13. **Escape-Galaksen i Underværket** – største Escape Room i forbindelse med 'Randers – en by i Galaksen' 2019.

lørdag den 13. kl. 10-14 **GAIA i Galaxen** – Workshop for børn - inspireret af Star Wars-universet

søndag den 14. kl. 14 **GENERALFORSAMLING**
i Tøjhushave Kvarterets Venner. Remisen.

MAJ

fredag den 10. kl. 16-18, **Jamsession**, Rosenlund,
étre 25 kr.

søndag den 18. kl. 10, **Arbejdsdag - det udvendige at Remisen**, tilmelding til Jytte Lindenfeldt nødvendig af hensyn til indkøb.

JUNI

Fredag den 7. kl. 10-14 – **Strikkedag** i Café GAIA
Papaya – kun fantasien sætter grænser